

12 Σεπτεμβρίου, 1994

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΥΑΝΘΗ ΣΤΑΥΡΗ Χ' ΓΙΑΝΝΗ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 314/93)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος — Αιτιολογία — Άρθρο 35(4) του Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) — Πρωτόδικη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Υιοθέτηση στην εξετασθείσα περίπτωση της κρίσης περί αναιτιολογήτου της σύστασης που αναφέρεται απλώς στα καθιερωμένα κριτήρια και στην προσωπική γνώση του Διευθυντή — Κρίθηκε ότι η σύσταση πάσχει — Η προαγωγή ακυρώθηκε.

10 Η αιτήτρια προσέβαλε την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων Α', στη Βουλή των Αντιπροσώπων, μεμνόμενη μεταξύ άλλων την σύσταση του Γενικού Διευθυντή της Βουλής υπέρ του ενδιαφερομένου.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20 1. Σε πολλές πρωτόδικες αποφάσεις του το Ανώτατο Δικαστήριο εκφράζει την άποψη ότι απλή παραπομπή στα θεσμοθετημένα κριτήρια (αξία, προσόντα και αρχαιότητα) δεν ικανοποιούν την ειδική απαίτηση του Αρθρου 35(4) για αιτιολογημένες συστάσεις.

Το Δικαστήριο δεν παραγνωρίζει ότι διατυπώθηκε και η άποψη ότι η γενική επίκληση των κριτηρίων συνιστά συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Αρθρου 35(4) του Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου

(Ν.1/90). Διατηρεί όμως τη θέση, που ανέπτυξε στην υπόθεση *Λοιζίδης κ.ά. ν. Ε.Δ.Υ.*

Δεν αρκεί ο προϊστάμενος να στηρίζεται γενικά στην προσωπική του γνώση. Χωρίς να αποκαλύπτει συγχρόνως τα απτά στοιχεία που του παρέχει, από τα οποία φανερώνεται η υπηρεσιακή ποιότητα του υπαλλήλου, που τον ωθούν στην εκδήλωση της προτίμησής του. Ασφαλώς οι αρετές του συστηνόμενου που υπέτεσαν στην προσωπική αντίληψη προοιστωμένου αποτελούν ίσως το πιο στέρεο υπόβαθρο για την εισήγηση. Φτάνει μόνο να έρχονται στην επιφάνεια για σκοπούς ελέγχου. Η επίκληση απλά και μόνον της προσωπικής γνώσης που έχει ο Διευθυντής ταιριάζει σχεδόν σε κάθε περίπτωση. Έτσι θα μπορούσε να χρησιμοποιείται καταχρηστικά για να δικαιολογήσει κάθε σύσταση εν είδει πανάκειας. Ταυτόχρονα μία τέτοια αντιμετώπιση θα συντελούσε στην τήρηση μυστικότητας σ' ένα θέμα που ο νόμος απαιτεί διαφάνεια. Η συγκεκριμενοποίηση εδώ είναι πιο επιτακτική αν αναλογισθεί κανείς τους συσχετισμούς που αφορούν στα τρία νομοθετημένα κριτήρια.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Λοιζίδης κ.ά. ν. Ε.Δ.Υ. (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742,

Πολυκάρπου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 72,

Παντελάκη κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1686,

Θεοκλήτου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2531.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων Α' στη Βουλή των Αντιπροσώπων αντί της αιτήτριας.

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

Α. Πατασάββας, Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Αλ. Μαρκίδης, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

- 5 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η προσφυγή αφορά μέλη του προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Από την 1/12/92 ο Κύπρος Νικολάου (ενδιαφερόμενο μέρος) κατέλαβε τη θέση Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων Α΄ του Σώματος. Την απόφαση για την προαγωγή του, που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15/1/93, πήρε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) στις 2/11/92. Η αιτήτρια αμφισβητεί, για πληθώρα λόγων, τη νομιμότητα της πράξης αυτής.
- 10 Η επίδικη θέση ανήκει στην κατηγορία θέσεων προαγωγής. Η διαδικασία πλήρωσης ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 35 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου αρ. 1/90. Δεν παρεμβάλλεται η εξέταση των υποψηφίων από Συμβουλευτική Επιτροπή. Κρίθηκαν προαξιμιοί από την Επιτροπή μόνο το ενδιαφερόμενο πρόσωπο και
- 15 η αιτήτρια. Ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής των Αντιπροσώπων, που κλήθηκε ειδικά να εκφέρει άποψη, σύστησε για προαγωγή τον ενδιαφερόμενο. Προκύπτει αναντίρρηση από το πρακτικό ότι η σύσταση αυτή προσέμετρε και άσκησε επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης.
- 20 Ο πρώτος λόγος που πρόβαλε η αιτήτρια για ακύρωσή της αφορά το στοιχείο της σύστασης. Επικρίθηκε σαν ανατιολόγητη κατά παράβαση των επιταγών του άρθρου 35(4) του νόμου. Και έχοντας κατά νούν τα στοιχεία των φακέλων, που ο δικηγόρος της αιτήτριας
- 25 ανέλυσε διεξοδικά, η αιτιολογία της σύστασης είναι ανακριβής. Πρέπει, επομένως, να έχουμε υπόψη το περιεχόμενο της εισήγησης. Τι μεταγράφω από το πρακτικό:
- 30 “Με βάση τα τρία καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους και την προσωπική γνώση που έχω για τους υποψηφίους σ’ ό,τι αφορά την προσφορά και την αξία τους, συστήνω για προαγωγή το Νικολάου Κύπρο. Θα ήθελα να αναφέρω ότι ο Νικολάου διαθέτει πολύ καλή γνώση της Αγγλικής, λαμβάνοντας υπόψη τις σπουδές του σε Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο και το γεγονός ότι χρησιμοποιεί πολύ καλά
- 35 τα αγγλικά κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η Χ'Γιάννη Σταυρή, η οποία σπούδασε στη Γαλλία έχει πολύ καλή γνώση της γαλλικής.”
- 40 Σε πολλές πρωτόδικες αποφάσεις του το Ανώτατο Δικαστήριο εκφράζει την άποψη ότι απλή παραπομπή στα θεσμοθετημένα κριτήρια (αξία, προσόντα και αρχαιότητα) δεν ικανοποιούν την ειδική απαίτηση του άρθρου 35(4) για αιτιολογημένες συστάσεις: *Γεώργιος Λοιζίδης και Άλλος ν. Ε.Δ.Υ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742, *Νίκη Πολυκάριου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 72, *Αίγλη Παντελάκη*

και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1686 και Δημήτριος Θεοκλήτου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2531.

Δεν παραγνωρίζω ότι διατυπώθηκε και η άποψη ότι η γενική επίκληση των κριτηρίων συνιστά συμμόρφωση με τις πρόνοιες του άρθρου 35(4). Διατηρώ όμως τη θέση που ανέπτυξα στην υπόθεση *Λοϊξίδη*, ανωτέρω. 5

“Ο νέος νόμος απέβλεψε στη δημιουργία πιο άξιας και αποτελεσματικής διοίκησης. Το άρθρο 35(4) ήλθε να ενισχύσει την αξιολογική επιλογή των δημοσίων υπαλλήλων με το να προνοήσει ρητά πως η σύσταση του Διευθυντή πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Το άρθρο μνημονεύει τα στοιχεία των υπηρεσιακών εκθέσεων και των προσωπικών φακέλων ανάμεσα στους παράγοντες που επενεργούν στην απόφαση για προαγωγή. Άρα πρόθεση του νομοθέτη ήταν να απεγκλωβιστούν οι συστάσεις του διευθυντή, που συνιστούν πρόσθετο κριτήριο ανέλιξης, από τα προαναφερθέντα στοιχεία.” 10 15

Παραπέμπω περαιτέρω στην παρατήρηση του Κωνσταντινίδη, Δ., στη *Θεοκλήτου*, ανωτέρω: 20

“Μόνη η σύνδεση της σύστασης προς τα τρία κριτήρια δεν προσθέτει οτιδήποτε. Δεν αποκαλύπτει τα πραγματικά δεδομένα που οδήγησαν στην διαμόρφωση της άποψης και δεν επιτρέπει το δικαστικό έλεγχο.” 25

Εξετάζοντας την υπόθεση υπ' αυτό το πρίσμα κρίνω ότι η σύσταση στερείται αιτιολογίας. Δεν αρκεί ο προϊστάμενος να στηρίζεται γενικά στην προσωπική του γνώση. Χωρίς να αποκαλύπτει συγχρόνως τα απτά στοιχεία που του παρέχει, από τα οποία φανερώνεται η υπηρεσιακή ποιότητα του υπαλλήλου, που τον ωθούν στην εκδήλωση της προτίμησής του. Ασφαλώς οι αρετές του συστηνόμενου που υπέπεσαν στην προσωπική αντίληψη προϊσταμένου αποτελούν ίσως το πιο στέρεο υπόβαθρο για την εισήγηση. Φτάνει μόνο να έρχονται στην επιφάνεια για σκοπούς ελέγχου. Η επίκληση απλά και μόνον της προσωπικής γνώσης που έχει ο Διευθυντής ταιριάζει σχεδόν σε κάθε περίπτωση. Έτσι θα μπορούσε να χρησιμοποιείται καταχρηστικά για να δικαιολογήσει κάθε σύσταση εν είδει πανάκειας. Ταυτόχρονα μία τέτοια αντιμετώπιση θα συντελούσε στην τήρηση μυστικότητας σ' ένα θέμα που ο νόμος απαιτεί διαφάνεια. Η συγκεκριμενοποίηση εδώ είναι πιο επιτακτική αν αναλογισθεί κανείς τους συσχετισμούς που αφορούν στα τρία νομοθετημένα κριτήρια. 30 35 40

Για τους λόγους που εξέθεσα η σύσταση του Γενικού Διευθυντή πάσχει. Και μαζί με αυτή και η επίδικη απόφαση την οποία και ακυρώνω χωρίς να παρίσταται ανάγκη για εξέταση οποιουδήποτε άλλου ισχυρισμού της αιτήτριας. Δεν επιδικάζω έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.